

МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

©Левицький В.В., 2015

Підприємство у відкритій ринковій економіці повинно не лише бути готовим до змін, але й здатним їх сприйняти та адаптувати, особливо зміни у інноваціях. Відсутність даної властивості може спричинити неадекватну реакцію на деструктивні ситуації, що негативно впливають на окремі складові та економічний стан підприємства в цілому, а особливо на його економічний розвиток. Враховуючи сьгоднішні проблеми інноваційного розвитку економіки України, варто виділити наступні фактори, що перешкоджають створенню ефективного механізму інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства, а саме [1, с. 233]:

- проблеми фінансового характеру (висока капіталомісткість інноваційної діяльності та значний розмір необхідних початкових інвестицій; брак власних коштів підприємств);
- проблеми організаційно-комунікаційного характеру;
- проблеми інформаційного характеру;
- проблеми внутрішньовиробничого характеру (низький інноваційний потенціал підприємств; низький рівень оплати роботи, що не сприяє залученню кваліфікованих кадрів тощо);
- проблеми ринкового характеру (висока вартість нововведень; невизначеність строків інноваційного процесу; високий економічний ризик інноваційної діяльності).

Враховуючи дані проблеми та тенденції подальшого ускладнення й посилення конкурентної боротьби особливого значення набувають питання побудови механізму інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства, який варто розглянути із наступних складових [2, с.192]:

- загальної безпеки стосовно збереження цілісності підприємства як системи, що потребує визначення оптимальної структури органів управління, чіткого розподілу їх функцій на усіх рівнях, застосування найбільш доцільних методів управління;
- необхідності того, що воно може створювати небезпеку іншим суб'єктам: державі, підприємствам, юридичним і фізичним особам. Тобто, підприємство повинно формувати декілька інноваційних механізмів забезпечення управління економічним розвитком підприємства;
- формування інноваційного потенціалу підприємства для створення ефективної інноваційної системи забезпечення управління економічним розвитком підприємства.

Саме тому, для ефективної довгострокової діяльності підприємства необхідно сформувати інноваційний механізм забезпечення управління економічним розвитком підприємства як головного інструмента його конкурентних переваг у майбутньому.

Варто зазначити, що велика кількість вітчизняних та закордонних вчених досліджували вплив інновацій на розвиток діяльності підприємства. Серед них виділимо: І. Бінько, В.М. Гриньова, Б.М. Данилишин, М.П. Денисенко, О.А. Кириченко, О.О. Терещенко, М.М. Ермошенко, О.О. Олейніков, В.Г. Федоренко, М.Д. Кондратьєв, Л.К. Гитман, І. Ансофф, М.Д. Еклунд, М. Фрідмен, П. Портер, Ф. Хайек, Й. Шумпетер. Однак, жоден із науковців не досліджував механізм інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства та його складових. Саме тому, створення інноваційного механізму забезпечення управління економічним розвитком підприємства передбачає вивчення та переосмислення філософії життєдіяльності підприємства, формування відповідних організаційних структур, забезпечення професійної підготовки спеціалістів із економічного прогнозування та інновацій, планування запобіжних заходів на підприємствах промисловості, які включали б розробку окремих програм із відповідним інформаційним забезпеченням [3, с. 131].

На нашу думку, механізм інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства має містити:

1. Системи ефективної кооперації для забезпечення інноваційно-виробничих циклів. У даному

напрямі розробляються системи управління взаємовпливу інновацій, виробництва та економічного розвитку підприємства;

2. Економічне стимулювання запровадження підприємствами інноваційних технологій. Метою даного напряму є активізація роботи у напрямі модернізації основних фондів підприємства. До даних заходів віднесемо:

- виділення коштів для здійснення фінансово-кредитної підтримки закупівлі інноваційних технологій для підприємства;
- прийняття та достатнє фінансування програм інноваційного розвитку й енергозбереження;
- формування інноваційних та інвестиційних проектів, які спрямовані на придбання чи створення нових технологій, статусу пріоритетних напрямів економіки з метою надання фінансово-кредитної підтримки проектів.

3. Формування та поширення знань між науково-дослідними інституціями та підприємствами. До заходів у даному напрямі необхідно віднести:

- надання дотацій (компенсації частини витрат) за створення нових робочих місць для аспірантів на підприємствах, які передбачають виконання інноваційних науково-дослідних робіт (розробок). Даний захід сприятиме підвищенню готовності підприємств співпрацювати із науковцями, науково-дослідними організаціями або самостійно здійснювати науково-дослідну діяльність. Їх критеріями можуть бути:
- здатність підприємства підтримувати проект організаційно та фінансово;
- важливість інноваційного науково-дослідного проекту для розвитку підприємства; наявність продовження працевлаштування після завершення проекту;
- підтримка підприємств у сфері трансферу технологій шляхом створення центрів та мережі трансферу, розвитку інноваційних продуктів та технологій.

4. Забезпечення ефективної системи моніторингу та планування інноваційного розвитку підприємства. Для цього необхідно розробити механізми постійного моніторингу на рівні інфраструктури інноваційного розвитку підприємства.

Тому, на нашу думку, механізм інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства складатимуть наступні елементи, а саме:

- система заданого (оптимального) стану складових економічного розвитку, що необхідна для реалізації алгоритму роботи об'єкта управління із урахуванням інноваційного механізму;
- процес вимірювання, розрахунку величин інновацій, що забезпечують встановлення стану вимірюваних даних;
- елемент порівняння, який виявляє відхилення керованої величини від її необхідного значення;
- об'єкт інноваційно-економічного розвитку підприємства.

Процес управління економічним розвитком підприємства із урахуванням впливу інновацій завершується етапом реалізації механізму інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства. Головними управлінськими функціями та процедурами на даному етапі є організація системи контролю за станом виконання розробленої програми перетворень, яка має, по-перше, забезпечувати відстеження та створювати профілактичні заходи щодо безумовної її реалізації, і, по-друге, давати оцінку результатів функціонування сценарію управління економічним розвитком підприємства із використанням інноваційного механізму управління. Отже, формування механізму інноваційного забезпечення управління економічним розвитком підприємства є головним критерієм збереження конкурентних позицій підприємства на ринку і фактором його ефективного розвитку у майбутньому.

1. *Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К. : Академія, 2005. – 399 с.*

2. *Організація та управління інноваційною діяльністю : підручник / за ред. проф. П.Г. Перерви, проф. С.А. Меховича, проф. М.І. Погорелова. – Х. : НТУ "ХПІ", 2008. – 1025 с.*

3. *Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства : [підручник] / О.О. Орлов. – К. : Скарби, 2002. – 336 с.*